HAAPSALU LINNARING
HAAPSALU BICYCLE TOUR
13 km

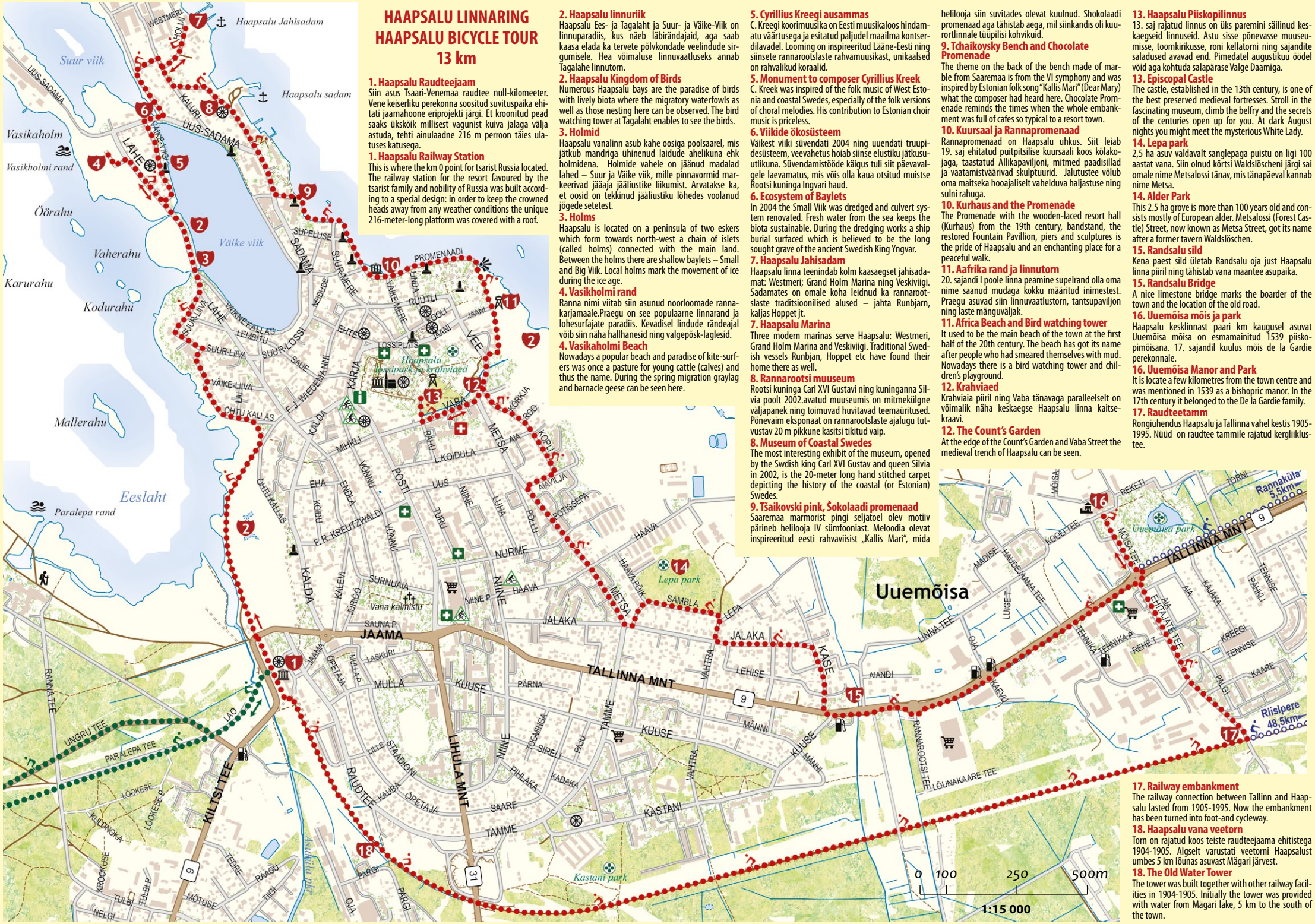

1. Haapsalu Raudteejaam
Siin asus Tsaari-Venemaa raudtee null-kilomeeter. Vene keiserliku perekonna soositud suvituspaika ehitati jaamahoone eriprojekti järgi. Et kroonitud pead saaks ükskõik millisest vagunist kuiva jalaga välja astuda, tehti ainulaadne 216 m perroon täies ulatuses katusega.

1. Haapsalu Railway Station
This is where the km 0 point for tsarist Russia located. The railway station for the resort favoured by the tsarist family and nobility of Russia was built according to a special design: in order to keep the crowned heads away from any weather conditions the unique 216-meter-long platform was covered with a roof.

2. Haapsalu linnuriik
Haapsalu Ees- ja Tagalaht ja Suur- ja Väike-Viik on linnuparadiis, kus näeb läbirändajaid, aga saab kaasa elada ka tervete põlvkondade veelindude sirgumisele. Hea võimaluse linnuvaatluseks annab Tagalahe linnutorn.

2. Haapsalu Kingdom of Birds
Numerous Haapsalu bays are the paradise of birds with lively biota where the migratory waterfowls as well as those nesting here can be observed. The bird watching tower at Tagalaht enables to see the birds.

3. Holmid
Haapsalu vanalinn asub kahe oosiga poolsaarel, mis jätkub mandriga ühinenud laidude ahelikuna ehk holmidena. Holmide vahele on jäänud madalad lahed – Suur ja Väike viik, mille pinnavormid markeerivad jääaja jääliustike liikumist. Arvatakse ka, et oosid on tekkinud jääliustiku lõhedes voolanud jõgede setetest.

3. Holms
Haapsalu is located on a peninsula of two eskers which form towards north-west a chain of islets (called holms) connected with the main land. Between the holms there are shallow baylets – Small and Big Viik. Local holms mark the movement of ice during the ice age.

4. Vasikholmi rand
Ranna nimi viitab siin asunud noorloomade rannakarjamaale.Praegu on see populaarne linnarand ja lohesurfajate paradiis. Kevadisel lindude rändeajal võib siin näha hallhanesid ning valgepõsk-laglesid.

4. Vasikholmi Beach
Nowadays a popular beach and paradise of kite-surfers was once a pasture for young cattle (calves) and thus the name. During the spring migration graylag and barnacle geese can be seen here.

5. Cyrillius Kreegi ausammas
C. Kreegi koorimuusika on Eesti muusikaloos hindamatu väärtusega ja esitatud paljudel maailma kontserdilavadel. Looming on inspireeritud Lääne-Eesti ning siinsete rannarootslaste rahvamuusikast, unikaalsed on rahvalikud koraalid.

5. Monument to composer Cyrillius Kreek
C. Kreek was inspired of the folk music of West Estonia and coastal Swedes, especially of the folk versions of choral melodies. His contribution to Estonian choir music is priceless.

6. Viikide ökosüsteem
Väikest viiki süvendati 2004 ning uuendati truupidesüsteem, veevahetus hoiab siinse elustiku jätkusuutlikuna. Süvendamistööde käigus tuli siit päevavalgele laevamatus, mis võis olla kaua otsitud muistse Rootsi kuninga Ingvari haud.

6. Ecosystem of Baylets
In 2004 the Small Viik was dredged and culvert system renovated. Fresh water from the sea keeps the biota sustainable. During the dredging works a ship burial surfaced which is believed to be the long sought grave of the ancient Swedish King Yngvar.

7. Haapsalu Jahisadam
Haapsalu linna teenindab kolm kaasaegset jahisadamat: Westmeri; Grand Holm Marina ning Veskiviigi. Sadamates on omale koha leidnud ka rannarootslaste traditsioonilised alused – jahta Runbjarn, kaljas Hoppet jt.

7. Haapsalu Marina
Three modern marinas serve Haapsalu: Westmeri, Grand Holm Marina and Veskiviigi. Traditional Swedish vessels Runbjan, Hoppet etc have found their home there as well.

8. Rannarootsi muuseum
Rootsi kuninga Carl XVI Gustavi ning kuninganna Silvia poolt 2002.avatud muuseumis on mitmekülgne väljapanek ning toimuvad huvitavad teemaüritused. Põnevaim eksponaat on rannarootslaste ajalugu tutvustav 20 m pikkune käsitsi tikitud vaip.

8. Museum of Coastal Swedes
The most interesting exhibit of the museum, opened by the Swdish king Carl XVI Gustav and queen Silvia in 2002, is the 20-meter long hand stitched carpet depicting the history of the coastal (or Estonian) Swedes.

9. Tšaikovski pink, Šokolaadi promenaad
Saaremaa marmorist pingi seljatoel olev motiiv pärineb helilooja IV sümfooniast. Meloodia olevat inspireeritud eesti rahvaviisist „Kallis Mari", mida helilooja siin suvitades olevat kuulnud. Shokolaadi promenaad aga tähistab aega, mil siinkandis oli kuurortlinnale tüüpilisi kohvikuid.

9. Tchaikovsky Bench and Chocolate Promenade
The theme on the back of the bench made of marble from Saaremaa is from the VI symphony and was inspired by Estonian folk song "Kallis Mari" (Dear Mary) what the composer had heard here. Chocolate Promenade reminds the times when the whole embankment was full of cafes so typical to a resort town.

10. Kuursaal ja Rannapromenaad
Rannapromenaad on Haapsalu uhkus. Siit leiab 19. saj ehitatud puitpitsilise kuursaali koos kõlakojaga, taastatud Allikapaviljoni, mitmed paadisillad ja vaatamistväärivad skulptuurid. Jalutustee võlub oma maitseka hooajaliselt vahelduva haljastuse ning sulni rahuga.

10. Kurhaus and the Promenade
The Promenade with the wooden-laced resort hall (Kurhaus) from the 19th century, bandstand, the restored Fountain Pavillion, piers and sculptures is the pride of Haapsalu and an enchanting place for a peaceful walk.

11. Aafrika rand ja linnutorn
20. sajandi I poole linna peamine supelrand olla oma nime saanud mudaga kokku määritud inimestest. Praegu asuvad siin linnuvaatlustorn, tantsupaviljon ning laste mänguväljak.

11. Africa Beach and Bird watching tower
It used to be the main beach of the town at the first half of the 20th century. The beach has got its name after people who had smeared themselves with mud. Nowadays there is a bird watching tower and children's playground.

12. Krahviaed
Krahviaia piiril ning Vaba tänavaga paralleelselt on võimalik näha keskaegse Haapsalu linna kaitsekraavi.

12. The Count's Garden
At the edge of the Count's Garden and Vaba Street the medieval trench of Haapsalu can be seen.

13. Haapsalu Piiskopilinnus
13. saj rajatud linnus on üks paremini säilinud keskaegseid linnuseid. Astu sisse põnevasse muuseumisse, toomkirikusse, roni kellatorni ning sajandite saladused avavad end. Pimedatel augustikuu öödel võid aga kohtuda salapärase Valge Daamiga.

13. Episcopal Castle
The castle, established in the 13th century, is one of the best preserved medieval fortresses. Stroll in the fascinating museum, climb the belfry and the secrets of the centuries open up for you. At dark August nights you might meet the mysterious White Lady.

14. Lepa park
2,5 ha asuv valdavalt sanglepaga puistu on ligi 100 aastat vana. Siin olnud kõrtsi Waldslöscheni järgi sai omale nime Metsalossi tänav, mis tänapäeval kannab nime Metsa.

14. Alder Park
This 2.5 ha grove is more than 100 years old and consists mostly of European alder. Metsalossi (Forest Castle) Street, now known as Metsa Street, got its name after a former tavern Waldslöschen.

15. Randsalu sild
Kena paest sild ületab Randsalu oja just Haapsalu linna piiril ning tähistab vana maantee asupaika.

15. Randsalu Bridge
A nice limestone bridge marks the boarder of the town and the location of the old road.

16. Uuemõisa mõis ja park
Haapsalu kesklinnast paari km kaugusel asuvat Uuemõisa mõisa on esmamainitud 1539 piiskopimõisana. 17. sajandil kuulus mõis de la Gardie perekonnale.

16. Uuemõisa Manor and Park
It is locate a few kilometres from the town centre and was mentioned in 1539 as a bishopric manor. In the 17th century it belonged to the De la Gardie family.

17. Raudteetamm
Rongiühendus Haapsalu ja Tallinna vahel kestis 1905-1995. Nüüd on raudtee tammile rajatud kergliiklustee.

17. Railway embankment
The railway connection between Tallinn and Haapsalu lasted from 1905-1995. Now the embankment has been turned into foot-and cycleway.

18. Haapsalu vana veetorn
Torn on rajatud koos teiste raudteejaama ehitistega 1904-1905. Algselt varustati veetorni Haapsalust umbes 5 km lõunas asuvast Mägari järvest.

18. The Old Water Tower
The tower was built together with other railway facilities in 1904-1905. Initially the tower was provided with water from Mägari lake, 5 km to the south of the town.

PULLAPÄÄ RING
PULLAPÄÄ BICYCLE TOUR
21 km

1. Paralepa parkmets
Ala võeti puhkealana kasutusse 19. saj. Tegemist on niiske palumännikuga, kasvab ka sanglepp-asid ning teisi lehtpuid. Paralepa metsas asuvad ka terviserajad.

1. Paralepa Park Forest
It is a moist heady pine forest with European alders and other deciduous trees. The park has been used as recreational area since the 19th century and there are health paths nowadays as well.

2. Peetri kivi
Siin olla ümber läinud tsaar Peeter I tõld. Kui tsaar külameestega kivi otsas juttu ajas, hüüdnud kaugelt üks linnamees, et tsaar olevat Haapsalus! Küsinud ka Peeter I-lt kas ta tsaari on näinud? Peeter vastanud: „Tsaari ees paljastatakse pea. Siin oleme ainult meie sinuga mütsidega ning sina ju tsaar ei ole?"

2. Peter's Stone
According to a folk tale Russian tzar Peter's carriage was flipped over at one big stone in the park and so one of them was named after him.

3. Ristimiskivi
1896 ristiti siin esimesed Läänemaa inimesed baptistliku kombe kohaselt. Siit leiab jämedaid pölispuid: pärnad, sanglepad ning männid ja pisut edasi minnes näeb koprale tüüpilisi eluaseme rajatisi.

3. Baptizing Stone
In 1896 the Baptists of Läänemaa were baptized here for the first time. The area is also home for several primeval trees (adlers, pines and limetrees) as well as for the beavers.

4. Aleksander III ausammas
19. saj armastasid supelsaksad Pullapääl piknikke pidada. Käinud siin ka tsaar Aleksander III, küpsetanud lõkkes kartuleid ning joonud viinast ja vahuveinist kokteili .

4. Memorial to Tzar Aleksander III
It became a popular picnic place for holidaymakers already in the 19th century. Legend says that Tzar Alexander III visited the place to bake potatoes in the fire and had his favourite drink of vodka and champagne.

5. Pullapää pank
Kõrgusega ligi 6 m on pank looduskaitse all, lubjakivi vanus ulatub 400 milj aastani. Pank on rikkalik sammal- ja sõnajalgtaimede poolest, ühte lahtimurdunud osa nimetatakse tema välimuse tõttu tiibklaveriks.

5. Pullapää Cliff
6-meter-high Pullapää cliff and 400-million-year old limestone are under protection. The cliff is rich of various mosses and ferns. One broken part resembles a grand piano and is called so by the locals.

6. Raketibaas
Nõukogude perioodil muudeti see koht militaarseks – rajati raketibaas, sõjaväelinnak, paigaldati radarid. Pullapääle ehitatud tee sai nimeks Prospekt Mira (Rahu tee). Praegugi võib seal uudistada maa-õhk tüüpi rakettide hoidla jäänuseid.

6. Rocket Base
During the Soviet era this place was converted into military area – the rocket base and military campus was established and radars installed. The road to Pullapää was called Prospekt Mira (Peace Road). The remains of the rocket hangars can still be seen there.

7. Rohuküla sadam
I maailmasõja eel rajati Tsaari-riigi poolt sõjasadam ja miinilaevastiku tugipunkt, mis purustati oktoobris 1917 enne Saksa okupatsiooniväe tulekut. 1920/21 sadam taastati ja viidi selleni raudtee. Praegu on sadamast parvlaevaühendus Hiiumaale ja Vormsile.

7. Rohuküla Harbour
Before the WW I the tzarist government set up a naval port and mine fleet here. It was destroyed in 1917. In 1920/1921 the harbour was restored and railroad was extended up to it. Now the ferries take the passengers to Hiiumaa and Vormsi.

8. Läänemaa Tervisetee
See on vanale raudteetammile rajatud jalgrattatee, pakkudes turvalist ning tervislikku liikumisvõimalust. Tee kogupikkus on 64 km, algab Riisiperest ning lõpeb Rohukülas.

8. Läänemaa Health Path
It is an almost 60-kilometer-long trail for pedestrians and cyclists along the previous railway embankment of Riisipere – Haapalu – Rohuküla.

9. Kiltsi lennuväli
Endise Nõukogude Liidu armee sõjaväelennuväljal varemed ning lennuväli laiuvad ca 800 ha suurusel alal. Betoonkattega rajad on 2500 m pikad, lennukite tarbeks ehitati 28 angaari. Elamuste otsijad olge ettevaatlikud- varisemisohus ehitistel ei tohi turnida. Turvalisuse tagamiseks kooskõlasta sealviibimine Kaitseliiduga (+372) 717 9949.

9. Kiltsi Airfield
The former Soviet military airfield extends to ca 800 ha area. Concrete runways are 2500 m long, for airplanes 28 hangars were built. Adventure searchers should be careful and not to scale the ruins in order to avoid sudden collapses. For safety coordinate your visit with defence league (+372) 717 9949.

10. Ungru lossi varemed
Krahv Ewald von Ungern-Sternberg soovis Saksamaal asuvat Merseburgi renessansstiilis lossi sarnast ehitada ka Ungrusse, oma armsamale. Lossi ehitus seiskus kui armsam suri.

10. Ruins of Ungru Manor
Count Ewald von Ungern-Sternberg wanted to build a castle like the one in Merseburg, Germany for his beloved lady. The building stopped when the woman died and was never finished.

11. Peetri tamm ja Ungru tammed
Suurima tamme olevat istutanud tsaar Peeter I.

11. Peter's oak and Ungru oaks
The biggest oak was supposedly planted by Peter I.

12. Kivisild Ungru metsateel
19. saj ehitatud paekivist kaarsild on väikese tee kohta võimas, pärast valmimist olnud ta uhke rajatis ning sellel sõideti tõldadega Ungru mõisa ning Haapsalu linna vahel.

12. Stone Bridge at Ungru forest road
An old but grand limestone bridge, built in the 19th century connected Ungru manor with Haapsalu and was, considering the small road, really great.

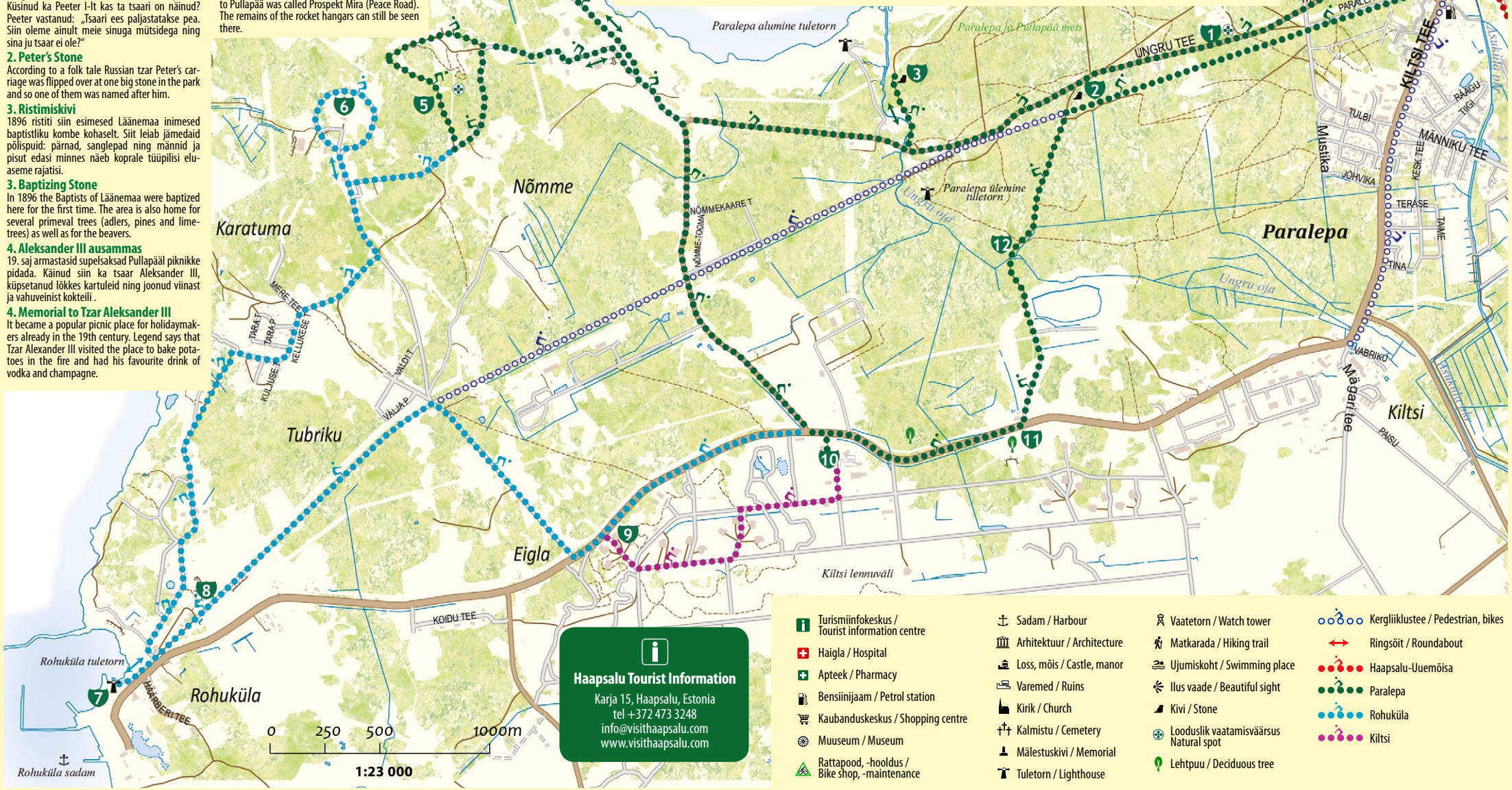

Haapsalu Tourist Information
Karja 15, Haapsalu, Estonia
tel +372 473 3248
info@visithaapsalu.com
www.visithaapsalu.com

- Turismiinfokeskus / Tourist information centre
- Haigla / Hospital
- Apteek / Pharmacy
- Bensiinijaam / Petrol station
- Kaubanduskeskus / Shopping centre
- Muuseum / Museum
- Rattapood, -hooldus / Bike shop, -maintenance
- Sadam / Harbour
- Arhitektuur / Architecture
- Loss, mõis / Castle, manor
- Varemed / Ruins
- Kirik / Church
- Kalmistu / Cemetery
- Mälestuskivi / Memorial
- Tuletorn / Lighthouse
- Vaatetorn / Watch tower
- Matkarada / Hiking trail
- Ujumiskoht / Swimming place
- Ilus vaade / Beautiful sight
- Kivi / Stone
- Looduslik vaatamisväärsus / Natural spot
- Lehtpuu / Deciduous tree
- Kergliiklustee / Pedestrian, bikes
- Ringsõit / Roundabout
- Haapsalu-Uuemõisa
- Paralepa
- Rohuküla
- Kiltsi